

Skærpiber *Anthus petrosus*

Rock pipit

Skærpiberen er udbredt i Vest- og Nordvesteuropa, hvor den yngler ved kysterne af Nordfrankrig, De Britiske Øer, Skandinavien og Finland. Den største europæiske bestand findes langs den norske vestkyst. I Danmark er skærpiberen en sjælden ynglefugl, som hovedsagelig yngler på mindre øer i Kattegatområdet. Arten er en relativt almindelig træk- og vintergæst ved de danske kyster, med flest observationer i september-oktober og marts. De fleste nordeuropæiske skærpibere er formentlig trækfugle med vinterkvarter ved de Vest- og Sydvesteuropæiske kyster.

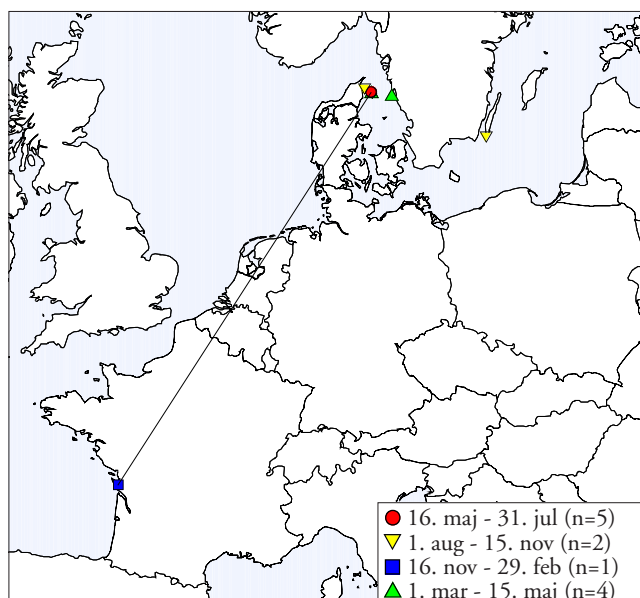

Fig. 1. Samtlige genfund i forskellige sæsoner af skærpiber ringmærket i Danmark (n=12). Linje angiver direkte træk. All recoveries in different seasons of rock pipit ringed in Denmark (n=12). Line indicates direct migration.

Mærknings- og genmeldingsdata

I Danmark blev den første skærpiber ringmærket i 1930, og i alt er 436 mærket, flest i 1975 (54) og 1976 (49). Siden 1986, hvor der blev mærket 20 fugle, er der kun ringmærket 12 fugle (fig. 2). Blot 12 fugle er genfundet, heraf to mærket som redeunger. I alt 11 af 12 genmeldte fugle er ringmærket på ynglelokaliteterne på hhv. Nordre Rønner ved Læsø (10) og Hirsholmene ved Frederikshavn (1) fra 3. maj til 7. juli. Den sidste fugl er ringmærket ved Aflandshage på Amager 22. september. I Danmark er desuden genfundet syv skærpibere ringmærket i udlandet.

Fakta Facts

Mærkninger *Birds ringed* 436

Genmeldinger

Recoveries

Antal genmeldinger *No. of recoveries* 12

-heraf uden for Danmark *Recovered abroad* 3(25%)

Antal fugle *No. of individuals* 12

-heraf mærket som unger *Ringed as chicks* 2(17%)

Genmeldingsandel *Proportion recovered* 2,8%

Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark *Ringed abroad and recovered in Denmark* 7

Ekstremer

Extremes

Højeste alder *Oldest bird* min. 4 år

Længste afstand *Longest dist.* Frankrig *France* 1.526 km

Nordligst *Northernmost* Danmark *Denmark* (57° 27'N)

Sydligst *Southernmost* Frankrig *France* (45° 49'N)

Østligst *Easternmost* Sverige *Sweden* (16° 24'E)

Vestligst *Westernmost* Frankrig *France* (01° 07'W)

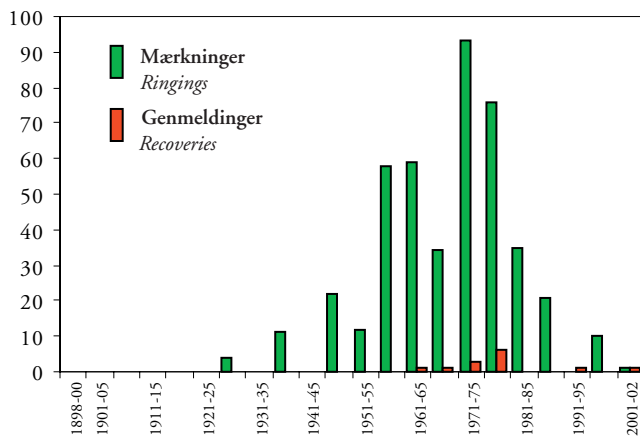

Fig. 2. Mærknings- og genmeldingsår for skærpiber ringmærket i Danmark. Ringing and recovery year of rock pipit ringed in Denmark.

Træk og overvintring

Ni af de danskmærkede skærpiber er genfundet på mærkningslokaliteten, heraf tre i løbet af den første sommer, fire året efter og to efter tre år. To skærpiber er aflæst på udklækningslokaliteten som etårige, mens en tredje etårig er fundet ved den svenske Kattegatkyst i april. Fire voksne fugle er fundet på ynglelokaliteten hhv. et (2) og tre (2) år efter ringmærkningen. En af fuglene fra Nordre Rønner er genfundet i vinterperioden (26. december 1967) ved den franske Atlanterhavs-kyst (fig. 1). Trækfuglen fra Aflandshage blev aflæst på Øland i september to år senere. Genfund af fugle ringmærket i udlandet tyder også på, at trækgæsterne bl.a. kommer fra Sverige. Der er på Øland ringmærket tre skærpiber (alle i september) som senere er genfundet i Danmark (fig. 3), to på Amager (september og april) og den sidste på Bornholm (september). Desuden er der i Danmark fundet fire skærpiber ringmærket som ungfugle fra 19. juli til 8. oktober på den lille ø Nidingen ved den svenske Kattegatkyst (fig. 3). Fuglene er fundet i Danmark hhv. 30. september, 18. og 20. januar, og 5. marts. Da flere af de svenskmærkede fugle er mærket på træklokaliteter i træktiden kan det muligvis være fugle, der kommer længere nordøst fra.

Genmeldings- og dødsårsager

Otte af de 12 genfund er aflæsninger af levende fugle foretaget i hhv. Danmark (7) og Sverige (1). Blandt skærpiber indrapporteret som døde er tre omkommet i fiskenet på Nordre Rønner og én skudt i Frankrig.

English summary

The rock pipit is a rare breeding bird in Denmark, mainly breeding on smaller islands in the Kattegat area. It is a rather common passage migrant, most numerously in September–October and March. In Denmark the first rock pipit was ringed in 1930, with most ringed in 1975 (54) and 1976 (49). Eleven of the 12 recovered birds were ringed at breeding locations on Nordre Rønner and Hirsholmene. Most of the birds ringed at the breeding sites were recovered at the ringing site, three during the first summer, four in the second summer and two in the third summer. Only one of the Danish birds was recovered during winter, in southwest France. Recoveries of foreign-ringed birds show that passage migrants come from Sweden. These birds were ringed on migration and could be from further northeast.

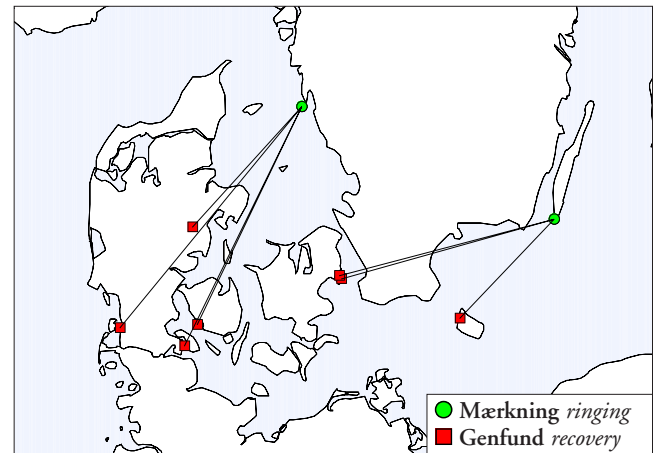

Fig. 3. Mærkningslokaliteter forbundet til genfundlokaliteter for skærpiber ringmærket i udlandet og genfundet i Danmark (n=7). Ringing locations connected to recovery sites of rock pipit ringed abroad and recovered in Denmark (n=7).